

„Stajerc“ izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Kroćnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje številka 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 51.

V Ptuj v nedeljo dne 17. decembra 1911.

XII. letnik.

Prvaško gospodarstvo v okoliški občini celjski.

(Izvirni dopis.)

V volilnih člankih in na raznih volilnih shodih povodom zadnjih občinskih volitev niso mogli prvaški govorniki dovolj o tem pripovedati, v kakšnih sijajnih razmerah da je okoliška občina celjska, da so občinske doklade baje nižje nego v celjskem mestu samem, da se je nakopičilo precejšnje premoženje v gotovini, in še več drugih takih neumnih so nablebetali. Davkoplačevalci pa sedaj ne bodo malo presenečeni, če jih obvestimo, da je stari občinski zastop, ki pravzaprav nič več ne obstoja, ki nima z občinskimi dokladi za leto 1912 ničesar več opravljati, ker so občinske volitve od 8. grudnia veljavne in pravomočne in bise sestava novega občinskega zastopa vsak dan že morala izvršiti, da je ta stari občinski zastop sklenil prav ogromno povišanje doklad za prihodnje leto 1912, povišanje od 50% na 75%, tako da so sedaj občinske doklade v okolici za 30% višje kakor v mestu samem, kjer so novodobne prometne, zdravstvene in šolske potrebe za občino toliko važne in zahtevajo mnogo truda in denarja in kjer se je ustvarilo mnogo pomembnega, dočim so potreščine v okolici izredno skromne. Pri takem stvarnem položaju morajo davkoplačevalci z vsvo odločnostjo zahtevati, da se sestava novega občinskega zastopa nikakor ne zavlačuje, da se občinsko opravilo od napredne strani lahko primerno nadzoruje in se lahko prepreči, da se večja obremenitev davkoplačevalcev ne bo izkoriščala v enostranske prvaško-narodne namene. Napredni davkoplačevalci so po tem povišanju občinskih dokladov za okroglo 10.000 kron oškodovani; dočim plačujejo sedaj okroglo 20.000 kron na občinskih dokladah, bodo morali za leto 1912 okroglo 30.000 kron plačati. Prvaški davkoplačevalci, ki plačujejo sedaj okroglo 5.000 kron manj državnih davkov kot naprednjaki, bodo torej po povišanju občinskih dokladov skupno tudi znatno manj prizadeti. Kakor se sliši, se bodo naprednjaki proti temu ogromnemu povišanju občinskih dokladov poprijeli primernih pravnih lekov.

Dosedanji občinski zastop je tudi sklenil, najeti posojilo v znesku 60.000 kron za vodovod in kanalizacijo. Ni dvombe o tem, da se mora skrbeti za primerno kanalizacijo in tudi za to, da se posamezne dele občine preskrbi z zdravim vodo, kakor se je to zgodilo večino po mestnem vodovodu. Ostanje pa vendar nedoločeno, jeli najem posojila pravi pot v pokritje teh izdatkov, po katerem so posamezni deli občine izključno in posebej prizadeti?

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teini dobiti in obdržati, univa se edino z

Dama

„Steckenpferd“ lilijanim mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“) od Bergmann & Co. Teilschen a. E. Kos za 80 h se dobi v vseh apotekah, drogerijah in trgovinah s parfumom itd.

391

Somišljeniki in prijatelji!

Leto se približuje svojemu koncu, kmalu nam pridejo božični prazniki in kmalu nas privede Silvestrova noč v novo leto. A brez skrbi skoraj nikdo ne pričakuje novega leta. Noben stan in noben posameznik ni zadovoljen, vse čuti težkost sedanjega življenja in vse gleda s tiho grozo v bodočnost!

Resnica je, prijatelji, da tudi noben človek ne more! Lenuhu, neumnežu in zaspanem ne more nikdo pomagati! Mi naprednjaki zato tudi nikomur ne lažemo, da mu bomo pomagali. Le pogledjte klerikalne in liberalne „narodne“, po domače prvaške liste, — oni vam že zdaj bogve kaj vse za novo leto obljubujejo, — mi tega ne moremo. Pač pa rečemo to-le: Posamezni človek in vsak stan in vsi ljudje skupaj potrebujejo poštenega, samostojnega, neodvisnega lista, ki jih seznani z važnimi dogodki, ki jim priporoča pametne odločbe, ki jih brani pred nasprotniškimi napadi in ki zasleduje resni cilj: ljudstvu brez ozira na narodne hujskarije gospodarsko pomagati!

Tak list je in ostane naš

„Stajerc“.

Gotovo, tekem več kot 10 let so strupeni nasprotniki mnogo proti nam pisali in govorili in kričali in hujskali. Škoda prostora in časa, da bi ponavljali vse napade na „Stajerca“, vse laži in vsa obrekovanja, ki so se pojavila po prižnicah in v odvetniških pisarnah. Dovolj je, da pribijemo dejstvo: kar so nasprotniki proti „Stajercu“ storiti zamogli, to so tudi storili. Ali vse — zastoj! Dosegli niso ničesar in žalostna je usoda naših nasprotnikov. Pravijo, da komur se mnogokrat smrt proročuje, tisti živi dolgo! „Stajerca“ so prvaški listi že tisočkrat na smrt obsodili in ravno zato — živi vedno bolje, vedno trdneje, — ravno zato ima vedno večjo veljavo in vedno večji vpliv.

„Stajerc“ ne poneha,

— to je gotova stvar! Celi tucati prvaških listov, ki se jih je uresničilo z edinim namenom, uničiti „Stajerca“, so izginili, — „Stajerc“ pa je obstal in živel naprej in napredoval in se razširil in pridobival vedno več prijateljev in somišljenikov... Pravijo, da slaba stvar nima in ne more imeti uspeha, — s tem pa je dokaz doprinešen, da je „Stajerc“ dobra stvar. Prijatelji!

Nam ni treba delati mnogo reklame in kli-

cati bogve kaj vse na pomoč. „Stajerc“ se je tekem 11 let tako vdomačil, da tisočero ljudi brez njega ne more izhajati. Njegov cilj je ravno ljudski duši in ljudski zahtevi primeren! Mi ne poznamo brezplodne narodnostne hujskarije, — mi ne poznamo škodljivega stanovskega natolčevanja ter nasprotovanja, — mi pri „Stajercu“ poznamo le en cilj: Naše ljudstvo naj bine prišlo na beraško palico, naše ljudstvo naj bi se skupno z nemškimi sosedi gospodarsko okrepčalo in sezidalo pot za novo bodočnost!

Resnica

torej nam je edini cilj! In resnica je vedno zmagala, pa čeprav so jo sežigali po klerikalnih grmadah, čeprav so jo skrivali za narodnjaškimi trobojnicami...

Zdaj, cenjeni somišljeniki in prijatelji, nam prihaja novo leto. Mi vam ob tej priložnosti nočemo in nimamo ničesar novega povedati ali celo obljubiti. Le eno vam zatrjujemo:

„Stajerc“ ostane „Stajerc“.

— to se pravi: niti za pičico ne spremenimo svojega prepričanja, niti za toliko ne, kolikor je pod nohtom črnega... Najhujše boje smo prestali in zato hočemo zvesti ostati, — zvesti sebi in zvesti ljudstvu!

Prepričani pa smo tudi, da nam bodejo naši prijatelji zvesti ostali! Kajti naša pot napredovanja je počasna, vendar pa pelje zanesljivo do cilja...

V drobnejšem naznanilu povemo že danes, da bode „Stajerc“ ostal tak, kakor je danes, edino svojo velikost zamore povečati. Cena mu ostane ista!

Zato pa prosimo tudi cenjene prijatelje, naj nam vsaj v zadnjih dneh tega leta zopet pomagajo. Zadnje dni tega leta naj pridobi vsak somišljenik najmanjše še enega naročnika! Prvaki in druge stranke opozarjajo svoje znance in čitatelje, naj z vsemi sredstvi pridobivajo nove naročnike. Vse se porablja v ta namen! Zato pa tudi mi svoje somišljenike zlasti po Štajerskem in Koroškem opozarjamo, naj zadnje dni tega leta porabijo vse svoje moči v svrhu razširjenja našega potrebnega lista! Z novim letom mora „Stajerc“ svojim čitateljem in sploh javnosti še več nuditi, kakor doslej! „Stajerc“ mora biti in zanaprej gospodarski učitelj in svetovalec za ljudstvo; ali biti mora in zanaprej tudi bič za strupene sovražnike ljudstva!

Torej, prijatelji, pozor:

1) Vsakdo naj takoj, ako mogoče gotovo še pred prazniki, vpošlje naročnino na upravnstvo „Stajerca“.

2) Vsakdo naj krepko zagovarja naš list in naj se ne pusti od nikogar preplašiti ali odgovarjati!

3) Vsakdo naj do novega leta vsaj enega novega naročnika pridobi. Potem se bode zamogel list še povečati in svojo dolžnost še obširneje storiti!

V tem zmislu pravimo: Vsi na delo in zmaga bode naša!

641 Uradno izpričevalo deželne bolnice in porodnice v Ljubljani: Naravna Franc Jožefova grenčica, zavžita v količinah od 150 do 200 gramov, se izkazuje kot prijetno in ne prehitro razkrajajoče sredstvo. Poleg tega ima napram drugim, na odvajanje čreves učinkujočim zdravilnim vodom še to prednost, da „Franc Jožefovo“ vodo bolniki lahko zavživajo in ne da bi nastla kaka nevšečnost.

Dopisi.

Teharje. (Prvaša ljubezen do bližnjega). V Šošteričevi gostilni popival je v nedeljo kmečki sin Franc Gajšek iz Vrh pri Teharjih. Proti večeru zapustil je popolnoma pijan gostilno in pred gostilno obeležal. Proti jutru so ga našli skoraj čisto zmrzlega pred hišo. Prenesli so ga potem v bližnji hlev in poslali po zdravnika v Store. Zdravnik je takoj prišel ter konstatoval, da ga ne more več rešiti. Popoldne je prišel duhovnik in ga dal v zadnje olje. Potem so ga spravili na njegov dom, kjer je ob treh zjutraj umrl. Čudna je pri vsem tem Šošteričeva ljubezen do bližnjega. Šošterič, ki je eden glavnih stebrov prvaških agitatorjev na Teharjih, se ni niti zmenil za Gajška, ga pustil celo noč pred hišo ležati, akoravno se ga je pri njem nasrkal. Šošteričevo človekoljubje kaže tudi dejstvo, da za Gajška ni imel drugega prostora kot hlev. Teharčani, zapomnite si to človekoljubje krčmarja Josipa Šošteriča!

Iz Vurberga. Prosim, gospod urednik, sprejmite moje naznanilo med dopise, ker pri najboljši volji ne morem toliko novcev skupaj spraviti, da bi naznanilo v inzerate dal ter plačal. Ali vendar se bojim, da bi ljudje dobre prilike ne zamudili, ker mislim je vsak zadovoljen, če katero reč poceni kupi. Namreč če kdo potrebuje starih nadgrobnih železnih križev, ta iste lahko od Vurberskega župnika gospoda Kokelja čisto po ceni kupi. Ker on je dal stare križe na pokopališču izdreti in te je brez vsega vprašanja cerkvenih ključarjev in tudi drugih farmanov dal zapeljati skozi enega svojih najbolj gorečih petelinov v Maribor, da jih je tam pod sramotno ceno prodal. Kaj se je s tem denarjem napravilo, to mi ni znano. Ko so se ljudje čez to pritoževali, da so našli na vseh Svetnikov dan tako pokvarjeno pokopališče, je župnik potem eno nedeljo se močno hudoval na prižnici ter rekel, da ima on pravico križe prodati ter da mu to postava dovoljuje. Vendar se mi pa čudno zdi, ker pomnim že šest župnikov na Vurbergu, pa še ne vem, da bi kateremu prišlo kaj takega na um, da bi križe s pokopališča drl ter jih prodal. Kaj si naš župnik še vse dovoli, to je pa vendar že preneumno; če res ima „pravico“, naj bi vsaj poprej s prižnice naznanil, naj si lastniki križe odstranijo in če bi se to ne bi zgodilo, potem se bi jih lahko on odstranil dal. Pa pozor: mislim kadar bode križev zmanjkalo, takrat mogoče pa pridejo kosti na vrsto, ker „kšeft je kšeft“...

Z Bogom! Ribniški rešetar.

Sv. Lenart slov. gor. (Božična slavnost). Nemška šola priredi letos svojo božično slavnost v nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri v veliki telovadni dvorani. Posebno lepa bode prireditve neke božične igre za otroke. Potem se bode vse otroke obdarovalo. Slavnost se prične točno ob določeni uri; vsled tega je priporočati, da vsakdo pravočasno pride. Vstopnine ni nobene plačati. — Obdaritev vbojih šolskih otrok s šolsko juho se vrši od začetka januarja naprej. Kmetje, darujte za vbojo šolsko deco življenjskih sredstev, kakor krompirja, masti, fižola itd.!

Hrastnik. Ljubi „Štajerca“, kar si že pred leti prorokoval, se je že uresničilo: Roševo domišljavo in naduto paševstvo se je podrlo, za vedno podrlo... Kaj je bil stari Roš, in danes ni nič! Pred kratkem bil je tukaj izvoliti novi načelnik krajnega šolskega sveta. Doslej je bil ta načelnik Roš, ki se je seveda z znanimi svojimi priganjači hudo prizadeval, da bi bil zopet izvoljen. Pa ni šlo! Izvoljen je bil za načelnika splošno priljubljeni krčmar g. Birtič, za namestnika pa fabrični direktor g. F. Burger. Ta izid volitve je splošno razveselil, saj je s tem Roševo paševstvo popolnoma pokopano. Seveda se Roševci zdaj po prvaških cunjah togotijo in napadajo vse navprek ter pljujejo ogenj in

žveplo. Zlasti umazani srbofilski listič „Jutro“, pri katerem ima baje zlasti tudi novo pečeni doktor Fran Roš besedo, čeprav obenem in poleg tega prakticira pri c. k. deželni vladi v Ljubljani, — se hudo jezi in zahteva, da se bodejo slovenski interesi kakor doslej varovali. No, Rošova banda je po našem mnenju malo slovenskih interesov, pač pa interese svojega lastnega žepa zastopala. Krajni šolski svet ima pod sabo dve utrakvistični in eno javno nemško šolo. Zato se sme od njega polno brezstrankarstvo in objektivnost zahtevati. Zato nam tudi imena izvoljenih jamčijo. Roševstvo pa naj brizga svoj strup po predalih „Jutra“, potem pa naj se liki gadu poskrije v hrastniških skalah...

Novice.

Koliko je vredno jedno ptičje gnezdo? Piše se nam; Jedno ptičje gnezdo je vredno najmanj 1000 kron. E, kdo bi to verjel? No, počakajte, vam bom povedal! Vaš Janezek razmeče gnezdo, kjer je čivkalo pet golih penic ali pa pet rdeče-repk. Sedaj pa pomislite. Pet takih — le gobčkov, ki nimajo drugega dela, kakor za kljun skrbeti, poje en dan že nekaj, recimo samo 50 gosenic. Torej vseh pet sné 250 gosenic, ki žrò po letu naše drevje zato, ker je vaš Janezek razmetel gnezdo in vzal mladiče, ki so potem poginili. Recimo torej, vseh teh pet požeruhov bi bilo le še štirideset dni odpiralo lačne kljune v gnezdu, in vsak dan lepo v miru pohrustalo 250 gosenic, bi bili požrli 7000 gosenic. Ali je prav, ali ne? „Menda bo!“ Sedaj pa dalje: Vsaka gosenica, to je gotovo, požrè na perji in cvetji, kadar se to vrže, toliko kolikor je sama težka. Recimo, da žrè trideset dni, in da vsak dan uniči le jeden sad (pa jih gotovo več), botem bodo vse skupaj nič manj kakor 225.000, reči: dve sto pet in dvajset tisoč jabolk ali hrušk uničile, ki so, če računimo en sad pol vinarja, vredni 1125 kron, reči: tisoč sto pet in dvajset kron! — Torej če vam pravim, da je jedno gnezdo vredno 1000 kron, mi kar ne ugovarjajte, ampak verjemite mi! Vašemu Janezku, ali če imate še kaj takih porednežev, pa vbijte v glavo — če drugače ne grè, tudi z leskovim oljem — da naj ptičja gnezda pri miru pustijo, da bodo ptički mogli pomagati stiskalnemu kmetiču!

Cesar in zdravnik. Ko je prejšni zdravnik našega cesarja dr. Wiederhofer umrl, priporočalo se je vladarju, naj sprejme sedanjega svojega zdravnika dr. Jožefa Kerzl. Cesar je končno zapovedal, da naj pride Kerzl drugo jutro ob 10.

uri k njemu k avdijenci. Drugi dan bila je um 10, — Kerzla pa ni bilo. Šele ob 11. uri je adjutant cesarju naznanil, da je zdravnik prišel. „Le pripeljite ga notri“, je rekel cesar jezno, „jaz mu bodem že pokazal!“ Kerzl stopi v sobo in cesar pravi: „Zapovedal sem vam ob 10. mi priti; zdaj pa jaz nimam več časa za Vas!“ In cesar je obrnil zdravniku hrbet. Ali Kerzl je obstal pri vratih in je rekel: „Veličanstvo! Imel sem v garnizijski bolnišnici nujno, neobhodno potrebno operacijo. Šlo se je za eno človeško življenje, veličanstvo!“ Cesar se je obrnil in je vprašal: „In kdo je tisti bolnik, kateremu na ljubo ste moje povelje zamudili?“ — „Bolnik je neki infanterist 73. peškopolka.“ — Brez vsake nadaljnje besede stopil je cesar k zdravniku, mu pogledal dolgo v oko in stisnil krepko roke... Od tega časa bil je dr. Kerzl cesarjev telesni zdravnik!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Dr. Verstovšek je c. k. profesor, ki podučuje v nemškem jeziku nemščino na nemški gimnaziji v Mariboru. Da pri tem več zasluži nego deset njegovih pobožnih volilcev, ni treba posebej omeniti. Ali vse to je bilo profesorju dru. Verstovšku menda premalo. On si je mislil: Zakaj si kopiči dr. Korošec, ki je le kaplan, lepe denarce, ko bi jih tudi jaz lahko zaslužil?! In tako je postal dr. Verstovšek, ki svoj čas klerikalca niti živega ni mogel videti, ki bi vsacega klerikalca najraje na žlico vode pojedel, ki je pisaril proti klerikalcem kakor Lah proti tripoliškim Turkom, — tako je postal torej ta dr. Verstovšek sam — klerikalec. Je pač čudna reč, „prepričanje“ med ljudmi Verstovškovega kalibra. Verstovšek bi moral biti med štajerskimi Slovenci tip politične neznačajnosti in „narodni“ Slovenci bi se ga morali izogibati. V resnici pa se nam dozdeva, da padajo danes že najliberalnejši „narodnjaki“ pred Verstovškom na kolena... Ali se „narodnjaki“ res niso priučili politične resnice, da vodi pot v pravo „narodnost“ čez liberalizem? Ali se dajo res preslepiti od priučenih fraz tega ali onega političnega „švigašvaga“, ki uči neko za vsako pametno ljudstvo naravnost neverjetno in nezmišljeno klerikalno „narodnjaštvo“?... Res je, res, — štajerski slovenski narodnjaki bi poljubili celo čevljev kitajskega „bokserja“, ako bi bil ta čevljev rdeče-plavo-belo pobarvan... Zato hvalijo tudi narodnjaški listi dra. Verstovška zaradi njegovega zadnjega „govora“ v državni zbornici. Priložnost za ta svoj „govor“ si je dr.

Iz Perzije.

V Perziji so razmere že leta sem prav nezadovoljive, — vlade se odstavlja dan za dnevom, revolucija sledi revoluciji, kri teče v potokih in vse gospodarsko napredovanje je izključeno. V političnem oziru pa ima od teh notranjih bojov edino Perzija lepe dobičke. Rusija hujska namreč v notranjem Perziji, da bi na ta način dobila priložnost, vmešati se in — pograbititi kolikor mogoče te nje sosedne države. Naša slika kaže nekaj prizorov iz Perzije. Pod številko 1 vidimo karavansko cesto v Perziji, pod številko 2 perzijsko patroljo ob meji in pod številko 3 življenje ob perzijsko-ruski meji na reki Aras.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“.

Bilder von der persischen russischen Grenze.

1. Karawanenstrasse
2. Persische Grenzpatrouille.
3. Russisch-persische Grenze am Arasfluß.

Ribe z dinamitom streljali in kradli so trije laški delavci v Dornbachu. Ko jih je neki lovec zasačil, so čez mejo pognili. Lastniku rib napravili so za 100 K škode.

Med „puferje“ prišel je na postaji Spodnji Drauburg železničar Franc Koller. Ranjen je težko.

Lisico vjeli so v sv. Jakobu v Rožu psi lovca g. Koreimanna. Lisica se je zatekla do šole, kjer so jo psi vjeli in segrizli.

Požig? V Debarju je pogorelo gospodarsko posestvo in hiša posestnika Martina Rosche; obenem ves pridelek s krmo, mnogo orodja in mašin. Živino so rešili. Škode je za 10.000 K, ki pa je krita z zavarovalnino. Pravijo, da je Rosche sam zažgal; zato so orožniki njega in njegova dva sinova zaprli.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Pretakanje ali presnemanje vina.

Piše B. Skalicky, c. k. vinarski nadzornik za Kranjsko v Rudolfovem.

Pretakanje ali presnemanje vina je eno najvažnejših kletarskih opravil.

Namen posnemanja je:

- 1) da se loči vino od v njem nastalega kaleža,
- 2) da se vinu dovaja zračni kisik.

Ako se pusti vino dolgo časa na kaležu ali pa na drožeh, potem se začnejo te snovi, ki obstoje po večini iz jako hitro se kvarečih (gnjoičih) beljakovin, prej ali slej v vinu razkrajati in provročijo, da vino zavre, ali pa da se vsaj skali in okus spremeni. Ti dve napaki pa se dasta spraviti iz vina včasih le z veliko težavo, včasih pa se to celo ne posreči.

Najbolj važno je prvo pretakanje, ker se gre pri njem za to, da se loči vino od drož, ki so najbolj podvržene pokvarjenju.

Zlasti drože vina, ki je bilo napravljeno iz gnilega ali bolnega grozdja, se prav radi pokvari, ker vsebuje veliko množino gnilobnih in drugih, vino kvarečih glivic.

Čim bolj močno je vino, tem dalje se bo zoperstavljalo temu, da bi se drože v njem pokvarile, ker je alkohol vina hud nasprotnik razvoju kvarljivih glivic.

Pri šibkih vinih, ki se pridelajo navadno v mokrih letinah, v katerih grozdje rado gnije, je treba toraj največ pazljivosti.

Ker vpliva na razvoj glivic zlasti toplota in zračni pritisk, zato moramo izvršiti prvo pretakanje vina takrat, ko je v kleti najbolj hladno, toraj navadno meseca decembra in sicer o lepem vremenu, kajti večji zračni pritisk deluje na to, da drože v vinu mirujejo in — kar velja zlasti tudi za naslednja pretakanja — ker vino pri večjem zračnem pritisku ne izgubi mnogo ogljikove kisline, katera mu daje prijetno rezkost.

Mrzlo vreme vpliva tudi s tem na čiščenje vina, da se izloči večji del vinskega kamna, ki je v vinu raztopljen.

Pri prvem pretakanju se navadno gleda na to, da se vino dobro prezači, da se toraj navzame zračnega kisika. Zračni kisik vpliva v prvi vrsti na razvoj kiselih glivic, ki se v mladem vinu še niso polegale na dno, ampak deloma še plavajo v njem.

Če ima mlado vino še kaj sladkorja v sebi, bodo toraj spremenile glivice po pretakanju in zračenju ta ostanek sladkorja v alkohol, vino bo pravilno pokipelo in postane nato tudi bolj stanovito.

Dalje vpliva zrak na beljakovine in sluznine, ki se v obilni meri nahajajo v mladem vinu in ga delajo nestanovitnega. Vслед zavžigata kisika se te snovi strdijo, postanejo neraztopne, se polagoma iz vina izločijo in padejo na dno. Zato se mlado vino po prvem presnemanju, posebno ako ga dobro prezačimo, močno skali, pozneje pa se začne lepo čistiti.

Zračiti pa se ne priporoča takih vin, ki so bila napravljena o mokrem, slabem vremenu iz gnilega ali bolnega grozdja. Takšna vina na zraku nategujejo barvo, to je porjavje in se zgostijo. Da se pa prepričamo o vinu, ali porjavje ali ne, natočimo nekoliko vina par dni pred pretakanjem v kozarec in pustimo ga stati v odprtem kozarcu.

Če se vino na zraku zgosti, se ga ne sme pre-

zračiti, če se pa čisti, ali postane vsaj bolj svetlo kot je bilo poprej, naj se ga prezači.

Vino, ki se na zraku zgosti, je treba pri pretakanju dobro zažveplati. Na 1 do 2 hl vina je vzeti en azbestov žvepleni trakec.

Vino, ki se na zraku rado čisti, ni treba nič ali samo malo požveplati (1 azbestov žvepleni trakec na 3—4 hl).

Vino, ki še sladi, ni treba žveplati, ker žveplanje delovanje kiselih glivic ovira. V tem slučaju moramo toraj žveplanje opustiti, kajti ko bi kiselne glivice umorili, bi se pričele rediti na sladkorju druge glivice in sicer takšne, ki sladkor kvarijo. Takšno vino postane rado vlečljivo (oljnato).

Mlado vino, ki diši po kipenju po žveplu vodik (gailih jajcih), kar se rado zgodi zlasti takrat, kadar pozno žveplamo proti plesnobi, je treba kmalu pretočiti, dobro prezačiti in napolniti v dobro zažveplan sod (1 azbestov žvepleni trakec na 1—2 hl).

Za zračenje vina pri pretakanju je najbolj pripraven cedilnik, podoben onemu pri zalivalnih kanglah. Ta cedilnik naj se natakne na pipo tako, da bo teklo vino v finih curkih v škafl in se tem potom močno zmeša z zrakom.

Jako priporočljive so za pretakanje vina vinske sesalke ali pumpe.

S sesalkami gre presnemanje hitreje od rok in potra se manj vina kot pri presnemanju s škafi, zato tudi manj stane.

Ker se po prvem pretakanju, ki smo ga izvršili meseca decembra, izloči iz vina zopet nekaj drož, beljakovin, vinskega kamna (birse) in drugih takih snovi, se napravi v vinu kalež, ki bi se lahko spomladi o nastopivšem gorkem vremenu enako drožam razkrojil in vino pokvaril.

Preden toraj nastopi gorko vreme, kar je navadno meseca svečana, presnema se vino v drugič.

Če je vino takrat že precej čisto, ga ni treba zračiti s pomočjo cedilnika. Lahko pa ga nekoliko zažveplamo, da bo bolj stanovito. Na 200 do 400 l vina zadošča en azbestov žvepleni trakec.

Če pa vino ni čisto in še nekoliko sladi, naj se ga rajši prezači in nič zažvepla, da popolnoma pokipi. Če bi takšno vino ne zamoglo pokipeti, naj se pretoči spomladi (aprila—maja) še enkrat.

Ko se je vino učistilo, postalo na zraku stanovito, naj se pretaka le poredkoma, sicer pa vselej tako, da zgubi čim močnejše malo ogljikove kisline. Najbolje je toraj, da se pretaka takšno vino z vinsko sesalko ali tako, da teče iz enega sode naravnost v drug sod po cevi. To velja zlasti za bolj šibka vina.

Na vsak način naj se pretoči vino v prvem letu, če ga nismo prodali, še enkrat v jeseni pred novo trgatvijo.

Če se vino ne učisti samo ob sebi v gotovem času, treba ga je s čististi umetnim potom in sicer najbolj s filtrirnim strojem.

(Prim. Gosp.)

Grof Aehrenthal.

V hudih časih, v katerih živimo in v katerih se lahko vsak trenutek izbruh grozovite svetovne vojske pričakuje, treba se je tudi seznaniti z voditelji evropske politike. Med te voditelje spada naš minister za zunanje zadeve, katerega podoba danes prinašamo. Kakor znano, je grof Aehrenthal tudi v prvi vrsti vzrok odstopa dosedanjega šefa generalštaba, Konrada pl. Hötendorfa. Zadnji

Graf Aehrenthal

je namreč iz vojaškega stališča nasprotoval Aehrenthalu, ki se kot zastopnik trozveze zavzema za Italijo. Aehrenthal stoji na stališču, da je Italija naša zvesta zaveznica; Hötendorf in vsi tisti, ki stojijo za njim in med katerimi se nahaja baje tudi naš prestolonaslednik, so prepričani, da je italijanski prijateljstvo do Avstrije le — navidezno. Splošno se govori, da je stališče grofa Aehrenthala omejeno in da bomo kmalu drugega ministra za zunanje zadeve dobili.

Gospodarske.

Sejemska poročila.

Živinski in konjski sejem v Ptuj dne 5. decembra in svinjski sejem dne 6. decembra. — Prignalo se je 210 konjev, 870 kšvov goveda in 730 svinj, vse lepo plemo, večidel iz pujske okolice. Cene v razmerju z dobrim blagom jako nizke in zaradi tega se je tudi vse gladko prodalo.

Špeharski sejem v Ptuj dne 7. decembra 1911. Špeharji so sejem jako številno obiskali. Prišlo je tudi precej tujih kupcev, ali lahko bi jih bilo še več. Prodajalo se je le prima-blogo.

Cene:

Prima-špeh (brez kože)	od K 1.60 do 1.90
šmer	» 1.70 » 1.80
šunka	» 1.24 » 1.30
pleče	» 1.20 » 1.30
hrbet (riba)	» 2.— » 2.20
klobasnato meso	» 1.60 » 1.80

Prihodni živinski in konjski sejem dne 19. svinjski sejem dne 20. decembra. Živahno udeležbo se pričakuje. Pojasnila daje mestni sejmski komisariat.

Zedinjenje štajerskih čebelarjev.

Pri vsem tem, da zasledujejo vsa čebelarstva družstva enake cilje, sta na Štajerskem delovali do sedaj 2 nemški in na Spodnjem Štajerskem 1 slovensko čebelarstvo. Obe nemški društvi se nameravata združiti, četudi sta se od sredine leta 1910 ločili ter a med tem časom precej oistro nasprotovali. Članom in nikakor ugajalo in zato se je delovalo vedno na to — da se nemški čebelarji zedinijo. To je napredek, ki zasluži tudi pri naših čebelarjih pozornosti in — posnemanja.

Letos v jeseni so se začela pogajanja s tako polvolnim uspehom, da se je na nadaljnjih sknpskih 26. oktobra, 11., 18. in 25. novembra t. l. že med obeh štajerskima odboroma oficijelno začelo delati na pojeditev medsebojnih odnosov in dosego sporazumljenja, končno se je prašanje glede zedinjenja tudi rešilo.

V posebnih odborovih sejah društev »Zentralausschuß des steiermärkischen Bienenzuchtvereines« in »Ausschuß des Verbandes steirischer Bienenzüchter« se sprejeli pogoji, vodeči k zedinjenju, soglasno. Pri tej priliki se je nadalje določilo, člane obeh društev dne 17. decembra t. l. ob 10. uri popoldne sklicati k izrednemu občnemu zboru. »Steiermärkischer Bienenzuchtverein« zboruje v hotelu »Drei Hacken« in »Verband steirischer Bienenzüchter« v hotelu »Florian« v Gradcu. Člani obeh društev se seznanijo s pogoji, ki naj zedinje obe omenjeni društvi v eno. Če se odobre pogoji na obeh občnih zbiorih, se vrši takoj popoldne ob 2. uri v viteški dvorani deželne hiše ustanovno zborovanje zedinjenih čebelarstev.

P. n. člani obeh dosedanjih društev kakor tudi vsi prijatelji čebelarstva se vabijo z ujudno in nujno prošnjo, da pridejo k temu zborovanju kolikor močnejše množično, da so priča uspehom trudapolnega in previdnega dela, ki bo služilo na vsak način napredku štajerskega čebelarstva in gospodarskemu razvoju na Štajerskem. Od čebel so se ljudje že marsičesar naučili.

Loterijske številke.

Gradec, dne 9. decembra: 79, 10, 7, 86, 70.

Trst, dne 2. decembra: 18, 44, 67, 22, 82.

Življenje zastrupi kašelj, ki oslabi truplo in oteži vsako delo. Hitro izboljšanje in kmalušnje odstranjenje omogoči dobrokmalno sredstvo Thymol Scillae iz apoteke B. Fragner v Pragi. Staknice po K 2.20 se dobijo skoraj v vseh apotekah; ali pazite natančno na ime preparata in izdelovalca!

Komaj in komaj zamore kmetovalce letos svojo živino zimo preživeti, ker vlada vsled suše pomanjkanje krme. Temporebnejša je hitra preskrba živine z zeleno krmo, da ne bode kmalu treba živine razprodati. Močno hitro žetev pa se doseže najprej s krepkim gnojenjem s Tomaževo moko po travnikih, pašah in poljih za krmo, to pa že v jeseni.

Iz mašinske industrije. Kako priznanje doseže nemška mašinska industrija, to dokazuje dejstvo, da so dobili patent-ventilni lokomobili za vročo paro znane firme Heinrich Lanz, Mannheim, na internacionalni razstavi železne in mašinske industrije v Budimpešti najvišje odlikovanje, namreč zlato državno medaljo, na razstavi v Turinu pa »3. grand-prix«. Tudi na veliki industrijski in obrtni razstavi v Krefeldu dobila je ta firma najvišje odlikovanje, zlato medaljo in na internacionalni razstavi za higijeno v Državnih »Veliko ceno«. To je pa dokaz najlepšega napredovanja.

Prava katastrofa za otroke je božična miza brez pogate, pečene z dra. Oetkerja praškom za pecivo. Ta prašek napravi vse močnatne jedi in lahke prebavljive. Porabite za božično pecivo recepte, ki se jih dobi zastojni in poštnine prosto od dra. Oetker, Baden-Dunaj 16; dopisnica z naslovom zadostuje.

Slaba žetev gliv je posledica nenavadno vročega poletja. Glive so poletnakom redke in temu primerno drage. Mnogo ljudi se bo moralo odreči svoji omiljeni navadi, vsakdanjo juho s glivami jesti. V tem slučaju pa priskoči na pomoč Maggijeva zabela; le mali dodatek te zabele da slabim juham, omakam, prikuham itd. presenetljivo tečen okus. Maggijeva zabela — samo prava z zvezdo s križcem — je jako izdatna, zatoj cena pri vporabi.

Vsaka gospodinja,

190 katera želi pripraviti dobro kavo, uporablja najraje „pravega :Francka:“ s kavnim mlinčkom, ki se izdeluje temeljem največje skrbnosti že dolgo let v zagrebški tovarni.

Ta izborni domači izdelek najtopleje priporočamo.

5 000 najfinjših higijeničnih
zavitkov za cigarete
(Hülsmen) »Primus« s pripravljeno vato »Optimus« pošlje
za 10 K: Prva galska fabrika za cigaretno zavetje
„Primus“, Lvov, Godecka 35. 1084
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Giht in revmatizem

poznajo žal mnogi; ali malo jih je, kateri vedo, kako lahko se da
pomagati. V zrok boleznij je preobila kislina urina v organizmu;
pomagati se zamore torej le tedaj, ako se to kislino odpravi. Da
tega mazilo ali sploh mazanje ne zamore, je razumljivo. Naš čaj
proti gihtu vpliva najhitreje, odpravi bolečine in prinese za-
nesljivo pomoč. Zavoj 3 K 50 h in 5 K

Laboratorij Paracelsus, Sternberg, Schäferbachgasse, Moravsko.

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užig-
galic. Kupujte in zahtevajte
po vseh trgovinah »Štajer-
čeve užigalice«. Glavna
zal. firma brata Slawitsch
v Ptuj.

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianplatz in Ungartorgasse
priporočata izvrstne šivalne
stroje (Nähmaschinen) po
slednji ceni:

Singer A ročna
mašina . . . K 50—
Singer A . . . K 60— 70—
Dürkopp-
Singer . . . K 70— 90—
Dürkopp-
Ringschiff
za šivilje . . . K 130—
Dürkopp-
Zentralbobbin
za šivilje . . . K 140—
Dürkopp-
Ringschiff
za krojače . . . K 160—

Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbaarem Oberteil,
Luxusausstattung . . . K 160—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje . . . K 160—180—
Minerva A . . . K 120—
Minerva C za krojače in čevljarje . . . K 160—
Howe C za krojače in čevljarje . . . K 90—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje
kakor povod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost
je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno. 6

Osnovna 1874. Osnovna 1874.
Premiрана 1885 z. Premiрана 1885 z.
bronzasto medaljo, 1911 bronzasto medaljo, 1911
z srebrno medaljo z srebrno medaljo

Rupert Novak

1. koroško izdelovanje
harmonik

Celovec

samo Ebenthalerstrasse 3
izdelujem harmonike
vsake vrste z močnimi he-
likon-basi, najfinjšimi gla-
sovi in lahko donečimi je-
klenimi stimami, ni ma-
šinsko, marveč le ročno
delo v najboljši izpeljavi.

Izmenjava starih harmonik
z novimi. 1088

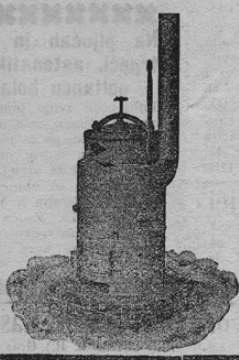
Delavnica v lastni hiši. 1 letno garancijo za
vsako harmoniko. Ceniki zastoj in franko.

Veliko presenečenje! Nikdar v življenju
ta priložnost! 600 kom. le 3 K 80 h.

1. krasna pozl. prec. anker-ura z verižico, natančna, 3 letna gar-
cija; 2. moderna židana kravata za gospode; 3. ff. žepni robci; 4.
krasni prstan za gospode z imit. biserom; 5. krasna eleg. garnitura
ženskega kinča, ki obsega 1 krasni kolj je orient. biserov, mod.
damski kinč s patent-zaklepom, 2 eleg. damska bracaletta, 1 par
ušenikov s patent-kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo; 2.
usnjata denarnica; 1 p. gumb za manšete, 3 gradno duble-zlato
s patent-zaklepom; 1 veleleg. album za razglednice, najlepši raz-
gledi sveta; 3 zabavni predmeti, velika veselost za mlado in staro,
1 zelo praktičen seznam ljub. pism za gospode in dame, 20
korep. predmetov in še čez 600 rabnih predmetov, v hiši neob-
hodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna,
košta le 3 K 80. Pošlje po povzetju dunajska centralna razpošiljalnica

Ch. Jungwirth, Krakova št. B/115. 1126

NB. Pri naročbi dveh paketov se priloži 1 prima angleška britve.
Za kar ne dopade, denar nazaj.

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljšán sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kova-
nega železa in železne pločevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami
iz litega železa!

Dopisuje se slovensko!

Zahtevajte cenikel!

766 Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Po zelo znižanih cenah!
Ivan Berna
v Celju, Herrengasse šte. 6
priporoča svojo bogato zalogo obhval za pomladansko letno in
zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev last-
nega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v naj-
večji izbiri. Priporočam tudi specialistom prave gorake in lovške
čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi
popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti
povzetju. 617

Vaša dolžnost

je, da ostanete za-se za svojo družino in za svoj stan
zdravi; zato odpravite vsak začušni kašelj, katarh itd. z
zdravniško priporočenim, dobro okusnim sredstvom

Thymomel Scillae,

Tudi pri osovskem kašlju najboljši uspeh! Izdelovanje in
glavna zaloga

B. Fragnerjeva apoteka c. k. dvorni liferanti
Praga III, st. 203.
Prosimo, vprašajte Vasega zdravnika!

1 steklenica 220 K. Po pošti franko pri naprej plačilu
290 K. 3 steklenice pri naprej-plačilu 7— K. 10 steklenice
pri naprej-plačilu 20— K.

Pozor na ime preparata,
izdelovalca in na var-
stveno znamko!

Zaloga v apotekah. V Ptuj pri apoteki Ig. Behrbalk in H.
Molitor. 967

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 350.
30.000 komadov

kupljenih, zaraditega pošiljam 1 lepo 36 ur
idočo »Gloria« srebrno anker-rem. uro, švic.
kolesje z lepo gravir. oklopijem, s sekundnim
kazalcem in lepo pozlačeno eno pravo pozlačeno 36 ur idočo an-
ker-rem. prve vrste žep. uro s pozlač. verižico za K 5—. Triletno
pismeno jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane,
razpošiljalnica švicarskih ur, Krakov št. 279. Neštevilno priznanj
in naročil. Za neugajajoče denar nazaj. 1127

Nobene močnate jedi,

nobenega guglhupfa, peciva brez dodatka dra. Oetker
praska za pecivo, ki jim daje lepo izgledanje in lahko
prebavljivost, jih napravi večje in rahlejšje. Ako se moč-
nate jedi z dra. Oetker praskom za pecivo, jih je brez-
pogojno odlikovali zlasti pri otrocih mesnatim ali se-
stavljenim jedilam, kajti one obsegajo mleko, mast,
jajca, sladkor, torej za človeški organizem potrebna re-
dila sredstva v dobrookusni in kar je zlasti pri otrocih
važno, v lahko prebavljivi obliki. Napravite torej za Vase
otroke mnogo močnatih jedi z 1005

dra. Oetker praskom za pecivo à 12 h.
ki se ga dobi povsod z milijonkrat prizanimi recepti.
Pazite, da dobite le pristne izdelke dra. Oetker.

Lepa hiša, vili podobna,
nova in močno zidana, z opeko krita, ima 3 sobe, 2 šte-
dlini kuhinji, veliko klet, perilno kuhinjo, vodnjak in lep
vrt za zelenjavo, 1/2 ure od cerkve in Maribora, blizo
šole in velike ceste, pa popolnoma brez praha, 12 let
davka prosta, v lepi ravni legi in je za mirjolubne
penzioniste ali rokodelce prav pripravna, se takoj proda.
Cena 8500 kron z lahkim plačilnimi pogoji. Kdor želi
kupiti, naj se oglasi pri lastniku **Franco Podlipnik**,
Thesen št. 37 pri Mariboru. 1117

Kardinalna točka gojenje zdravja

je, prebavljanje pod vsakim pogojem na višini njegove
naloge obdržati in na vse moči podpirati.

Dela se, kakor da bi ne bil tako važen, kakor drugi organi.
Ako želodec ne prebavi, je vse truplo za delo nezmogo.

Priznana domače sredstvo, ki se napravi iz izbranih zdra-
vilnih zelenjav, ki pospeši apetit in prebavo ter mlo odvaja, ki
zniža znane posledice nezmerosti, slabe diete, prehlajenja, sedenja,
bolečine v želodcu, napenjanje, preveliko kislino, krčevite bole-
čine, je dr. Rosa balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo!

Vsi deli embalaže no-
sijo postavno varstveno
znamko!

Glavna zaloga: Apoteka

B. Fragner,

c. in kr. dvorni liferanti, »k. črnemu orlu« Praga, Kleinseite 203
kot Nerudagasse.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K pol steklenice 1 K.

Po pošti proti naprej-plačilu K 150 se pošlje 1 malo, K 280 1
veliko steklenico, K 470 dve veliki, K 8— štiri velike steklenice,
K 22— pa 14 velikih steklenic franko na vse postaje Avstro-Ogr-
ske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah. 939

!! Zaradi opustitve !!

filiale se odda od tam došlo blago po sledečih jako
znižanih cenah: 600 lepih burett garnitur, odeja za mizo
in postelje, preje K 1360, zdaj K 986.
2000 m močnonitnih tirolskih prtov za roke (Handtuch),
preje 90 h zdaj 55 h za meter. 850 kosov gotovih,
kompletno velikih rjuh, preje K 360, zdaj K 220,
čisto težke K 260. 30 kosov 120 cm širokih enobarvnih
(vsaka zaželjena barva) damskih lodnov preje K 270,
zdaj K 170 za meter. 950 parov ženskih in moških
hlač iz dobrega barhenta ali triko, preje K 250, zdaj
K 150. 890 parov domačih čevljev z debelim podplatom
iz špaga, preje K 210, zdaj K 130. 900 parov ženskih
flanelastih srajc s kratkim rokavom K 170, z dolgim
K 198. 1000 kosov moških flanelastih ali trikotnih tu-
ristovskih srajc vsake velikosti, preje K 350, zdaj K 230.
950 parov nogavic iz ovčje volne ali zoknov preje
K 170 zdaj K 1.—
650 k. staronemških namiznih prtov, lepo rožastih, preje
K 390, zdaj K 2—. 900 parov »hosensträgerjev« za
gospode, elastičnih, preje K 130, zdaj K 1.—
2000 šten velike ovčje volne vseh barv, preje 95 h,
zdaj 70 h. 850 šten pavole, preje 60 h zdaj 40 h,
650 k. krepkega oksforda, preje 95 h zdaj 65 h za meter.
450 k. planinskega platna, preje 85 h zdaj 52 h za meter.
1/2 tucata velikih barvanih ali belih žepnih robcev, preje
K 220, zdaj K 110. 85 tucatov barvanih židanih kravat,
preje K 160, zdaj 85 h.

Za solidno, vestno postrežbo jamči stari renomé
firme. Čez 20 K se franko pošilja. Kar ne dopade, se
nazaj vzame in denar vrne.

Pri naročilih se prosi natančni naslov.

**Kupčijska hiša pri južni železnici
(„Kaufhaus zur Südbahn“)**

Gradec
Annenstrasse 68.

Vsak kupec, ki naroči čez 10 K, dobi praktično darilo
zastoj.

Veliko in lepo posestvo

pri Muri, dobro arondirano, ena hiša s 5 sobami, ku-
hinja, klet itd., hlevi 37 m dolgi, za 24 kosov govede,
30 svinj, perilna in svinjska kuhinja, gospodarsko po-
slopie 37 m dolga, za voze, mašine in orodje, mlitilnik
itd.; 24 oravol najboljnih njiv in travnikov, 17 oravol
lepega gozda, okoli 200 najlepših sadnih dreves, brami
so še novi in v dobrem stanu, vse z opeko krito, potem
je 12 kosov govede, 12 svinj, veliko krme, vozov, ma-
šin in drugega orodja, jabolčnica itd. — se proda z
vsem, kak stoji in leži za 56.000 kron; pri kupnini se
mora najmanj polovico plačati. To posestvo je cene
mež brati vredno! Kdor želi kupiti naj se takoj obrne
na **Franca Podlipnik**, posestnika, Thesen št. 37, pri
Mariboru. 1116

Prošpekt

za ustanovitev podjetja

„Kohlenwerk Ladanje dolnje Aktiengesellschaft“

hrvatsko

„Ugljenik Ladanje dolnje dioničarsko društvo“.

I.

Ustanovi se akcijsko društvo pod firmo: „Kohlenwerk Ladanje dolnje Aktiengesellschaft“ hrvatsko „Ugljenik Ladanje dolnje dioničarsko društvo“ s sediščem v Varaždinu.

II.

V delokrog tega podjetja pade:

1) poiskanje, pridobivanje in razprodaja premoga ter drugih mineralij vseh vrst;
2) pridobivanje rudnikov ter drugih realitet vseh vrst, v kolikor je to v družbene namene potrebno;

3) sploh vse kakorkolične industrije in podjetja, ki stojijo z sub 1 in 2 omenjenim delokrogom direktno ali indirektno v zvezi.

Vsa ta podjetja zamore društva tudi posamezno ravno tako za lastni kakor za tuju račun izvršiti.

III.

Trajanje družbe velja za nedoločeni čas.

IV.

Temeljni kapital znaša 1.200.000—kron in razpade v 6.000 akcij po 200 kron. Te akcije se glasijo na dotičnega, ki jih prinese in imajo kupone ter se ne morejo razdeliti.

Subskripcija teh akcij se zgodi pri spodaj omenjenih zavodih do 1. januarja 1912.

V Zagrebu: Pri menjalnici prve hrvatske hranilnice. Pri menjalnici hrvatske eskomptne banke.

V Mariboru: Pri mariborski eskomptni banki.

V Ptuj: Pri mestni hranilnici.

V Ormožu: Pri ormoški občinski hranilnici.

V Vinici: Pri Vinikiški štedionici d. d.

Nadalje pri vseh filijalkah prve hrvatske hranilnice. Pri vseh tu omenjenih subskripcijskih mestih se nabaja poleg tega prošenja tudi ekspozé o rudarstvu in prometnih razmerah v Ladanje doljni v svrhu vpogleda.

V.

Društva prevzame od rudnika Ladanje dolnje naslednje rudniške realitete in sicer:

1) Pod št. 2386—2389 ex 1909 z varstvenim imenom Croatia, Leonarda, Barbara in Anna označena in v knjigi za podelitve ter koncesije v Tom VI. pag. 191—194 resp. v rudniški knjigi pri kralj. sodnem dvoru kot rudniškemu sodišču v Zagrebu v Tom II. pag. 392 in Tom II. pag. 378 vpisana rudniška polja.
2) Na podlagi rudoslednega dovoljenja št. 1932 ex 1907 v občinah Ladanje gornje, Ladanje doljne, Voća dolnja, Marčan, Novaves, Čalinec, Vidovec, Klenovnik, Jerovec, Druškovec, Tužno Cerje podeljenih skupno 194 prostih rudosledb.

Za ta aport da društva dosežanji družbi rudnika Ladanje dolnje svoto kron 700.000—v akcijah društva in sicer 3.500 kosov po 200 kron, glasečih na polno vplačilo.

VI.

Vplačila se imajo izvršiti na subskripcijskih mestih.

VII.

Pri Beleženju akcij je 30% nominalne vrednosti, t. j. 60 kron za akcijo vplačati, medtem ko se bode čas vplačila za ostanek akcijskega kapitala pozneje določil. Na vsak način pa se bode moralo vplačati polni akcijski kapital tekom leta 1912.

Glede zamudnih vplačil veljajo norme trgovske postave. Zlasti izgubi dotični subskribent, ki vplačila zanemari, vsa subskripcijo storjena vplačila v prid rezervnega sklada družbe.

Glede jamstva ustanovnikov ter subskribentov veljajo določbe §§ 152 in 153 trgovske postave.

VIII.

Glede razdelitve beležb pridržijo si ustanovniki pravico proste repartacije.

IX.

Dan, uro in kraj dnevni red ustanovnega običnega zbora se bode pravočasno pisмено naznanilo.

X.

Ustanovniki si pridržijo pravico, v zmislu § 193 trgovske postave imenovati prve upravne svetovalce za tri leta.

Ladanje dolnje, 26. septembra 1911. 1107

Ustanovniki:

Marko grof Bombelles. Oskar pl. Pongratz. Hugo Moses. Dr. Vladimir Matić. Rikard Tolazzi. Hinko Moses.

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika

PTUJ

priloga svojo bogato zalogo

špecerijskega blaga,

nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnove ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gneju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit itd., nadalje raffabast in bakreni vitriji itd. po najnižjih cenah.

Veliki priložnostni nakup, garantirano prava

jelenova brada

(Hirschbart)

Krasni eksemplar

temna, košata z jako lepim rajfom, 18 cm dolga, z okviru iz starega srebra in jelenovi „grandi“ štrava in regulirer skupaj samo kron 6.

Redka prilika! Pošilja po povzetju

L. Fenichel, Gernsbartbinder, Dunaj IX, Altmuttergasse 3/123. 1069

Varstvena marka „Anker“

Liniment Capsici comp.

namoestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpelejače, izvrstno in bolečine odstranjuječe sredstvo pri prehladu itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h. 1.40 in K 2.—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteke „Zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. 8. 5. nov.
Razpošilja se vsak dan.

Lepo malo

1093

vinogradniško posestvo

na železniški postaji blizu Maribora, ki obstoji iz zidane stanovalne hiše z 2 sobama, kuhinjo, in veliko kletjo, iz oral velikega amerik. vinograde, 8 letnega, nadalje iz 1 oralu njive in okroglo 1 oralu travnika; krasna lega; se prodaja za 5.600 K. Naslov pove uprava „Štajerca.“

Malo kmetijstvo

pri Mariboru, 10 minut od železniške postaje oddaljeno, ki obstoji iz zidane stanovalne hiše, iz hlevskega poslopja, okroglo 4 oralov njive, travnika in sadonesnika, se prodaja. Cena 6.400 kron. Vpraša se v upravi „Štajerca.“

Lepo kmetijsko zemljišče

v neposredni bližini Maribora, okroglo 20 oralov travnikov, njiv in gozda za pridirati, lepa stanovalna hiša s 5 sobami in postranskimi prostori, veliko hlevsko poslopje, mnogo mrtvega inventarja; se prodaja za 27.000 K. — Vpraša se pri upravi „Štajerca.“

Manjše graščinsko poslopje

v neposredni bližini Maribora, ki obstoji iz krasne gospodske hiše z 11 sobami, lastni vodovod, veliki parku podobni vrt, krasni bajer, smrekov gozd, okoli 40 oralov zemljišča, prostorna poslopja za hleve, bogati mrtvi inventar, se prodaja. Cena za 1 oral skupaj z inventarjem 2.000 K. — Vpraša se v upravi „Štajerca.“

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Mlinarski pomočnik,

ki je trezen in ima veselje do dela, se sprejme proti tedenski plači 8 kron. Istotako se sprejme tudi mlinarski učencec.

Naslov ja: Anton Klendler, „Hofmühle“, Voltsberg. 1111

Lepo in praktično božično darilo za vsakogar!

Mi darujemo
3000 parov čevljev!

Odločili smo se, v svrhu vpejave naših izvrstnih ševr. usnatih znožastih čevljev 3000 parov darovati, edino proti odškodnini delavske plače

K 14— za 3 pare čevljev.

Naši čevlji so veleelegantni, iz najboljšega usnja (moderna fagon, trajni), in košajo drugače 3 pari K 36.—. Napravimo vam torej v istini s temi čevlji darilo in vezemo s tem le pogoj, da priporočate čevlje naše fabrike v krogu vaših znancev. Razumeli bode, da oddajamo le resnično dobre in breznapadne čevlje, ker vendar vseh našega priporočila na nadaljne kupčije računamo in nam bode šele iz teh dobiček nastal. Mi oddajamo te gratis-čevlje le do 31. decembra 1911. Vprašanja po naših gratis-čevljih prihajajo prav množestveno. Gotovo bode torej v ta namen določena množina kmalu oddana. Ako hočete to priliko, ki se vam bode komaj drugič nudila, porabiti, s katerimi bode gotovo jako zadovoljni. Oddamo vam popolnoma po vaši želji znožaste čevlje za gospode ali dame iz najboljšega usnja v vsaki zaželeni številki ali centimeterski meri. Ako ne dopadejo, vzamemo čevlje radovoljno nazaj, tako da je vsak riziko popolnoma izključen. — Oddajamo čevlje proti povzetju ali naprejšnjo plačilo. Naročila je nasloviti na

fabriko obuval, Oswiecim št. 135 Avstrija. 1102

1000 komadov Werndl-infanterijskih pušk, model 67/77, prerajenih za lancaste-šrot-patrone, kaliber 28, 1 komad z zavojem 14 kron; ako se vzame do 20 komadov, se cena zniža.

Friedr. Ogris

izdelovalec pušk

Sv. Marjeta-Rožna dolina
Koroško.

Konjski hlapec

za poljsko delo, letna plača 240 kron in hrana, vstop 1. prosinca 1912, se takoj sprejme.

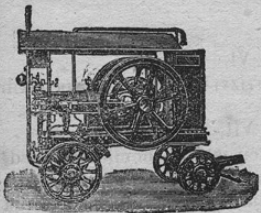
Kovačnica,

poleg tudi stanovanja, na dobrem prostoru, več oralov zemlje, se da v najem. Graščina Novi kloster pošta sv. Peter, Sav. dolina. 1106

Posebno priporočamo veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru

223

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi kaj kmet le potrebuje naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, nagrobne vence in trakove, z eno besedo vse.**

Tisoči motorjev v prometu. Ceniki zastoj. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolin motorji.

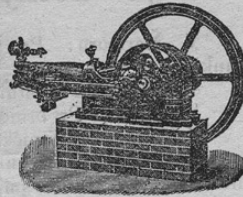
1 do 2 vinarja prometnih strokov za uro 51 in HP z mojimi pat.

motorji za surovo olje z visokim pritiskom (Rohöl-Hochdruck-Motoren od 16 HP naprej.)

4 do 5 vinarjev pri mojih petrolin-motorjih in petrolin lokomobilih, ter 2-10 HP in tudi stoječih motorjih.

Fabrika motorjev J. Warchalowski

Dunaj III. Paulusgasse 1.

Priporočljiva domača sredstva. 106

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsuht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburski živinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajenju krvi v živalski vodi à 160. — Izvrstni strup za podgane, miši, ščurke à K 1. — Razpošiljatelj L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Lepo posestvo. 581

V Ribnici na Pohorju ob cesti blizu cerkve se proda lepo zidano poslopje z gostilno in trgovino, ima 5 sob, eno kuhinjo in prešo, veliko izbo; 2 lepi in veliki z opeko velbani kleti, z drvarnico, kovačnico in kegljišče, veliko gospodarstvo poslopje, štala, hlev za 10 glav živine, 10 svinjakov, zidanih, zraven dve sobi za stanovanje, kuhinja, lep vrt za zelenjavo; sadonosnik, lepe njive in travniki, 17 johov gozda, skupno posestvo. okl. 25 j. hrov veliko, cena 30.000 kron, od katerih lahko 10.000 kron obloži; resni kupovalci naj se zgledajo pri Andrej Osrajnig v Ribnici na Pohorju.

Peter Kostič-a naslednik Celje 225

priporoča svojo zalogo: Otročjih igrač, raznih vrst usatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. brestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloide in roga, kako tud pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklode, flaše, glaže in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 120.

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K in tudi finejše sorte v velikem izboru se dobiva v veliki trgovini

Johann Koss
CELJE

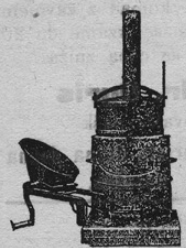
na kolodvorskem prostoru
(Zahtevajte cenik) 22.

Univerzalni parilnik (Kippdämpfer)

od 30 litrov vsebine naprej oddaja najceneje

Franz Melichar, Rudolf Bächer

špec. fabrike kmetijskih mašin
Dunaj, III/2., Löwengasse 37.

Nadalje jeklene pluge in brane, sejalne stroje, stroje za razširjenje gnoja, vse v nedoseženi izpeljavi, geljne, rez za slamo, za repo itd.

Zastopnik:

J. Ketisch, Ptuj, Stadtpark 1.

Pozor posestniki!

Firma Alois Matschek, trgovina z železom in stavbenim materialom v Mariboru, Triesterstrasse, poleg bolnišnice, priporoča svojo bogato sortirano zalogo v najnovejših parnih kotlih za živinsko krmo po mnogo nižjih cenah, kakor tuje fabrike in agenti. Cene so:

à 45, 55, 65, 75, 85, 100, 125, 150 l vsebine K 64, 70, 80, 90, 96, 110, 120, 150.

Nadalje priporočam po originalnih fabričnih cenah Tomaževa moko, potem peči štedilnike, vlitve in bakrene kotlje, mašine za rezanko in vse železasto blago po jako nizkih cenah. — Vedno 1095 velika zaloga krsti v vseh velikosti.

Mesto 16 kron samo 6 kron. 581

Vsed cenega priloznostnega nakupa večje fabrike ur prodam svojo original kovinsko

„Gloria“ srebrno rem. uro dvojni mantelj, 36 urno izvrstno remontoar-anker-kolesje, teče v kamenju, krasno lepo oblije, tri lepi manteljni z grbom, graviranjem kralja, jelena ali leva, dokler traja zaloga, za smešno ceno

6 kron za komad.

Primerna kovinska „Gloria“-srebrna veržica s priveskom 1 K. 3 leta pisemna garancija. Pošlje po povzetju eksportna hiša ur

Max Böhnell, Dunaj IX., Margarethenstr. 27/25.

(Svarilo! Vsaka originalna „Gloria“-ura ima zgorajšno varstveno marko in naj se cenejše slabše ponaredbe zavrne!)

Imam hišo

na Spodnji Hajdini št. 103 blizu farne cerkve 1/2 ure od mesta Ptuja pri glavni cesti, in jo dam od 1. februarja na 3 leta v najem. Hiša obstoji iz dveh sobi, kuhinje (in zraven Speisekammer), klet, vaškukinja, dva svinjska hleva, in drvarnico, zraven je tudi veliki vrt, da se lahko dve do tri svinje redijo in je vse v dobrem stanu. Cena najemnine je na mesec 28 kron, in kdor želi v najem vzeti, naj se oglasi pri upravništvu „Stajerca“ se pod napisanim naslovom oglasi. 1104

1 kila sivega šlisane K 2—, boljsega K 240, pol-belega prima K 280, belega K 4—, prima mehkega kot daune K 6—, veleprima K 7—, 8— in 9-60. Daune, sive K 6—, K 7—, bele prima K 10—, prsni flaum K 12— od 5 kil naprej franko.

gotove napolnjene postelji

iz tesno-nitega, rdečega, plavega, rumenega ali belega luleta (Nanking), 1 tahent ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 glavnima blazinama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjena z novim sivim flaumastim in trajnim posteljinim perjem K 16—, pol-daune K 20—, daune K 24—. Posamezne tuhe K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne glavne blazine K 3—, 350, 4—. Tuhe 200x140 cm velike K 13—, 15—, 30—. Glavne blazine 90x70 cm velike K 450, 5—, 550. Spodnje tuhe iz najboljšega posteljnega gradla 180x116 cm velike K 13— in K 15— pošilja proti povzetju ali naprej plačilu

Max Berger, Deschenitz št. 344/a (Böhmerwald). Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustr. cenik o posteljnem blagu zastoj. 7:3

Gospodarji pozor!

Tomaževa moka (žlindra) znamka detelni list,

ta prava ne ponarejena najfinejša polnoprocentna, najboljšo in zanesljivo gnojilno sredstvo za travnike in polja se dobi samo v glavni zalogi po tovarniški ceni pri

Hans Andraschitz,

trgovina s železom v Mariboru, Schmidplatz.

1087

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelji!

1 kg sivih šlisanih 2 K; boljnih 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinejših sneženo-belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flauma (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega

10 K; najfinejši prsni 12 K. Ako se vzame 5 kg, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega rdečega, plavega belega ali rumenega nankinga, 1 tahent, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm dolga 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flammastim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne tuhe, 200 cm dolge, 140 cm. široke, 13 K, 14 K 74 17 K 80, 21 K; glavne blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50, 6 K 20, 5 K 70; spodnje tuhe iz močnega, pisane gradla 180 cm dolge, 116 cm široke 12 K 80, 14 K 80. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj.

S. Benisch, Deschenitz Nr. 716.

Cesko bogato ilustrirani cenik gratis in franko. 759

876

„Titania“

brzoparilnik za živinsko krmo

je čist iz kovanega železa in železne pločevine, zaradi tega nepokvarljiv.

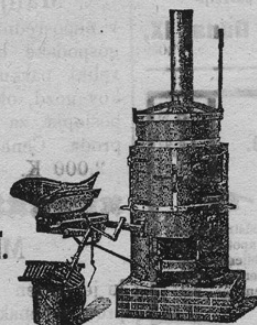
Nenavadno hiter razvitek pare.

Pošiljamo na poskušnjo.

Titania-Werke, Wels 135. Zg. Avstr.

Največja specialna tovarna parilnikov na

Avstro-Ogrskem.

Vsaka kurjava porabljava.

70% prihranjenje kurjave.

Išče se zastopnike.

Zahtevajte cenike.

Glavno zastopstvo za Stajersko: Franc ASEN, Gradec Mariengasse 22.

995